

Variacions sobre una melodia popular catalana

*per a piano
para piano
for piano
pour piano
für Klavier*

Joaquim Homs

Variacions sobre una melodia popular catalana

1a edició: novembre 2011

© Joaquim Homs

© DINSIC Publicacions Musicals, S.L.
Santa Anna. 10, E 3a - 08002 Barcelona

Disseny coberta: Ludovica Mosca

Maquetació: DINSIC GRÀFIC

Imprès a: Impulso, Global Solutions S.A.
Rda. de Valdecarrizo 23
28760 Tres Cantos (Madrid)

Dipòsit legal: B-35671-2011

ISMN: 979-0-69210-723-1

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, compresa la reprografia i el tractament informàtic, i també la distribució d'exemplars mitjançant lloguer i préstec, resten rigorosament prohibides sense l'autorització escrita de l'editor o entitat autoritzada, i estaran sotmeses a les sancions establetes per la llei.

Distribueix: DINSIC Distribucions Musicals, S.L.

Santa Anna, 10, E 3a - 08002 Barcelona

Tel. 00 34-93.318.06.05 - Fax 00 34-93.412.05.01

e-mail: dinsic@dinsic.com

www.dinsic.com - www.dinsic.es - www.dinsic.cat

Variacions sobre una melodia popular catalana

...La versió original per a piano d'aquestes variacions data de 1943... Originalment, l'obra constava d'un tema amb dotze variacions, però el compositor, aconsellat per Robert Gerhard, hi afegí tres variacions més que conduïen l'obra al preceptiu final "brillant". No obstant, l'autor, tal vegada poc convençut d'aquest final grandiloquent, escriví en el manuscrit: "La primera versió d'aquesta obra constava només de dotze variacions i acabava dos compassos abans de la Variació XIII, on prolongava el darrer acord dos compassos més. L'autor deixa a criteri de l'intèrpret l'elecció d'una o altra versió"...

La melodia en què es basen les **Variacions** és una cançó de bressol popular recollida en el Cançoner de Felip Pedrell... La seva presentació a l'inici de l'obra és certament inusual i sorprenent: un contrapunt a dues veus, en octaves en registres distants i amb dinàmiques molt diferenciades, que provoca una estranya sensació de buit que contrasta amb la calidesa i expressivitat inherents a la línia melòdica. La mateixa sorpresa també la produeix la primera variació: un coral líric a tres veus en que el tema es manté invariable en la veu superior... En el transcurs de les següents variacions, les elaboracions guanyen en complexitat... Homs utilitza una gran varietat de procediments contrapuntístics per a presentar la melodia (...) valent-se d'una diversitat heterogènia de llenguatges: des de fragments que joguinegen amb la politonalitat (...) fins a una al·lusió velada a la música de Johannes Brahms en la Variació X...

Les **Variacions sobre una melodia popular catalana** foren estrenades per la pianista belga Pauline Marcelle en un concert al Palau de la Música el 30 de gener de 1944, en el què significà la primera estrena pública d'una obra d'Homs a Espanya.

Extracte de: "*Una aproximació al piano de Joaquim Homs*", per Jordi Masó.

Variaciones sobre una melodía popular catalana

...La versión original para piano de estas variaciones data de 1943...Originariamente la obra constaba de un tema con doce variaciones, pero el compositor, aconsejado por Robert Gerhard, añadió tres variaciones más que conducían la obra al preceptivo final “brillante”. Sin embargo, el autor, tal vez poco convencido de este final grandilocuente escribió en el manuscrito: “La primera versión de esta obra constaba solamente de doce variaciones y terminaba dos compases antes de la Variación XIII, prolongando el último acorde dos compases más. El autor deja a criterio del intérprete la elección de una u otra versión”...

La melodía en que se basan las *Variaciones* es una canción de cuna popular recogida en el *Cancionero* de Felip Pedrell...Su presentación al inicio de la obra es ciertamente inusual y sorprendente: un contrapunto a dos voces, en octavas en registros distantes y con dinámicas muy diferenciadas, que provoca una extraña sensación de vacío contrastando con la calidez y expresividad inherente a la línea melódica. La misma extrañeza produce la primera variación, un lírico coral a tres voces donde el tema se mantiene invariable en la voz superior...A lo largo de las siguientes variaciones las elaboraciones ganan en complejidad...Homs utiliza una gran variedad de procedimientos contrapuntísticos para presentar la melodía...valiéndose de una variopinta diversidad de lenguajes: desde fragmentos que juegan con la politonalidad...hasta una velada alusión a la música de Johannes Brahms en la variación X...

Las *Variaciones sobre una melodía popular catalana* fueron estrenadas por la pianista belga Pauline Marcelle, en un concierto en el Palau de la Música el 30 de enero de 1944, en lo que significó el primer estreno público de una obra de Homs en España.

Extracto de: “Una aproximación al piano de Joaquim Homs”, por Jordi Masó.

Variations on a Catalan folk tune

The original piano version of these Variations dates from 1943...Originally, the work consisted of a theme with twelve variations, but the composer, on the advice of Robert Gerhard, added three variations more which led up to the required “brillante” finale. However, the composer, perhaps not entirely convinced by this grandiose ending, wrote in the manuscript: *“The first version of this work consists of only twelve variations and ended two bars before Variation 13, with the last chord being sustained two bars more. The composer leaves it to the judgement of the performer to decide which version to choose.”*

The melody on which the variations are based is a popular lullaby written down in the “songbook” of Felip Pedrell...The way it appears at the beginning of the work is certainly unusual and surprising: a two-part counterpoint in octaves in distant registers and with very differing dynamics, which creates a strange sensation of emptiness, contrasting with the warmth and inherent expressiveness of the melodic line. The same strangeness appears in the first variation, a lyrical three-part chorale where the theme remains unchanged in the upper part...Throughout the following variations, the elaborations become increasingly complex...Homs uses a wide variety of counterpoint procedures to present the melody...making use of a broad palette of apparently irreconcilable languages: from sections with toy with polytonality...to a veiled allusion to the music of Johanness Brahms in variation 10...

The *Variacions sobre una melodia popular catalana* were premiered by the Belgian pianist Pauline Marcelle, in a concert at the Palau de la Música on 30th January 1944, in what was the first public performance of a work by Homs in Spain.

Summary of: “An introduction to Homs’ piano works”, by Jordi Masó
(English translation by Paul Jutsum)

Variacions sobre una melodia popular catalana

Joaquim Homs
(1906-2003)

MA - Larghetto $\text{♩} = 72$

Var. I - Poco più mosso $\text{♩} = 84$

Fotocopiar les partitures o els llibres sense l'autorització de l'editor és il·legal • MI-121

Var. II - Animato ♩ = 126

A musical score for piano. The top staff uses a treble clef and shows a melodic line with various note heads and stems. The bottom staff uses a bass clef and provides harmonic information. Measure 1 starts with a whole note followed by a half note. Measure 2 begins with a quarter note. Measure 3 starts with a half note. Measure 4 begins with a quarter note. Measure 5 starts with a half note. Measure 6 begins with a quarter note. Measure 7 starts with a half note. Measure 8 begins with a quarter note. Measure 9 starts with a half note. Measure 10 begins with a quarter note. Measure 11 starts with a half note. Measure 12 begins with a quarter note. Measure 13 starts with a half note. Measure 14 begins with a quarter note. Measure 15 starts with a half note. Measure 16 begins with a quarter note. Measure 17 starts with a half note. Measure 18 begins with a quarter note. Measure 19 starts with a half note. Measure 20 begins with a quarter note.

A musical score for piano featuring two staves. The top staff uses a treble clef and the bottom staff uses a bass clef. The score consists of six measures. Measures 1-2 show eighth-note patterns with slurs and '3' below them. Measure 3 starts with a 'rit.' instruction and a 2/4 time signature, followed by eighth-note patterns with '3' below them. Measure 4 begins with a 3/4 time signature and an 'a tempo' instruction, followed by eighth-note patterns with '3' below them. Measure 5 concludes with a melodic line ending with a fermata over a note with a '3' below it.

Musical score for piano showing measures 11-14. The score consists of two staves. The top staff is in treble clef and the bottom staff is in bass clef. Measure 11 starts with a half note followed by eighth-note pairs. Measure 12 begins with a half note followed by eighth-note pairs. Measure 13 starts with a half note followed by eighth-note pairs. Measure 14 starts with a half note followed by eighth-note pairs.

poco rubato

Var. III - Con moto $\text{♩} = 116$

rit.

p semplice

pp

m. s.
l. h.